

Täysistunto

Torstai 23.11.2023 klo 15.59—20.04

2.1. Suullinen kysymys sosiaaliturvaleikkausten vaikutusarvioista (Matias Mäkynen sd)

Suullinen kysymys SKT 62/2023 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäkynen, Matias.

Keskustelu

16.01 Matias Mäkynen sd: Arvoisa puhemies! Haluan nyt kertoa esimerkin Minnasta ja siitä, miten hallituksen politiikka hänen arkeensa vaikuttaa. Minnalla on kolmilapsinen perhe, ja hän on jäänyt työttömäksi. Hänen ansiosidonnaista työttömyysturvaansa ollaan porrastamassa ja lapsikorotus työttömyysturvasta poistetaan. 1 500 euron ansioturvasta häneltä leikataan jopa 380 euroa, ja samalla poistuu 285 euron lapsikorotus. Minnan kuukausitulot vähenevät siis jopa 37 prosenttia, yli kolmanneksen, ja tämä ei ole lopullinen arvio näistä vaikutuksista, koska kokonaisarviointeja ei ole tehty. Todennäköisesti summa on vieläkin suurempi. Pääministeri Orpo, pidätekö te näitä Minnaan kohdistuvia leikkauksia kohtuullisina?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Orpo.

16.02 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Taas joudun muistuttamaan siitä, mihin koko hallitusohjelma rakentuu. Se rakentuu siihen, että me tavoitellaan samaan aikaan velkaantumisen taittamista, julkisen talouden tervehdyttämistä ja ennen kaikkea talouden kasvua ja työllisyyden kasvua. [Jussi Saramon välihuuto] Kun näitä kaikkia tehdään, niin se vaatii uudistuksia sosiaaliturvaan, jotta työtä kannattaa ottaa vastaan, se vaatii uudistuksia työmarkkinoille, jotta syntyy uusia työpaikkoja, jotta työllistyy useampi, mutta meidän täytyy samaan aikaan tehdä myöskin leikkauksia. Tämä kokonaisuus on tarkkaan harkittu, mikä me tehdään, ja on pyritty siihen, että on mahdollisimman tasapainoinen ratkaisu. On selvää, että joidenkin kohdalle osuu enemmän, mutta me toivotaan myöskin sitä, että me pääsemme maaliin siinä, että ne 100 000 työpaikkaa syntyvät, 100 000 kotitaloutta pääsee palkkatulojen piiriin, pois sosiaaliturvalta, ja pystyy nostamaan omaa elintasoaan. Toivon, että kuvaamasi henkilökin pystyy tähän. [Eveliina Heinäluoma: Kysymys oli, onko kohtuullista!]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Mäkynen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2023 vp

16.03 Matias Mäkynen sd (vastauspuheenvuoro): En nyt ole kyllä ihan varma, olenko ainut tässä salissa, joka ei ymmärtänyt ollenkaan, vastasiko pääministeri kysymykseen: onko tilanne kohtuullinen vai ei? [Välihuutoja]

Teillä, hyvä hallitus, ei tämä kokonaisuus ole nyt hallinnassa. Ette tiedä, kuinka nämä puolentoista miljardin euron leikkaukset kohdistuvat ja osuvat tavallisiin ihmisiin. Ette voi sitä tietääkään, koska yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu. Teillä on neljä ministeriä kolmessa eri ministeriössä valmistellut näitä suuria leikkauksia, ja yhteisvaikutuksia ei ole mitattu. [Eduskunnasta: Tuo ei ole totta!] Nyt tämä kohtuuttomuuden raja on selkeästi ylittynyt esimerkiksi Minnan mutta myös monien muiden suomalaisten kohdalla. Pääministeri Orpo, onko tämä siis kohtuullista vai ei? Aiotteko korjata näitä esityksiä, jos kohtuuttomuuksia tulee, ja miksi näitä vaikutuksia ei ole selvitetty jo valmistelun aikana?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Orpo.

16.04 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin, ei ole ihan normaali tapa, että kun vastuullinen ministeri ei ole paikalla, niin kysytään sosiaaliturvasta, mutta vastaan kyllä tähän kysymykseen.

Eduskunnalle on toimitettu jokaiseen esitykseen vaikutusarviot. Jokaisesta löytyy eduskunnasta vaikutusarviot, ja näitä arviointeja tehtiin jo hallitusneuvotteluiden aikana. Me ollaan mietitty, näistä on käyty laajaa yhteiskunnallista keskustelua, ja harkinnan jälkeen nämä esitykset on tuotu eteenpäin. Kaikki tähtää siihen, että suomalainen hyvinvointiyhteiskunta säilytetään, ja se ei pysy millään muulla pystyssä kuin sillä, että velkaantumisen tahti taitetaan, ja sillä, että me saadaan tähän maahan työtä, että me saadaan tänne talouskasvua. Hallitusohjelma on kokonaisuus näistä. Ja kyllä, me joudumme myöskin säästämään, koska meidän julkiset menot, pysyvät julkiset menot, ovat pysyvästi niin paljon korkeammalla tasolla kuin ne pysyvät tulot. Me joudumme siksi tekemään näitä leikkauksia myös. Ja kyllä, mielestäni tämä on kokonaisuus, joka me ollaan esitelty eduskunnalle, ja me uskomme, että tämä on hyväksi kaikille suomalaisille.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Krista Kiuru.

16.05 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te, herra pääministeri, lupasitte useita kertoja julkisuudessa, että keneltäkään ei vaadita kohtuuttomuuksia, ja sanoitte useissa haastatteluissa, että vaikutusarviot käydään läpi ja pyritään estämään täysin kohtuuttomat tilanteet. Aivan oikeutetusti me kysymme teiltä, herra pääministeri: pidätkö te teidän ministerienne eri ministeriöissä tekemiä erilaisia leikkauspäätöksiä, joiden kokonaisarvioita nyt arvioidaan täällä eduskunnassa, kohtuullisina vai kohtuuttomina? Teidän puheistanne ei ottanut selvää muuta kuin ehkä sen, että ne voisivat olla kohtuullisia. Moni julkisuudessa on epäillyt, että ne ovat täysin kohtuuttomia. Nyt eduskunta tekee teille kuuluvaa työtä. Me tarvitsemme myös perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien kokonaisarviot käyttöömmee tänne eduskuntaan. Älkää kierrelkö ja kaarrelko. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Tulevatko ne, ja tuleeko hallituksen puolelta raja, missä kohtuullisuus on kohtuullisuutta ja missä kohtuuttomuus on kohtuuttomuutta?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri, vai? — Ministeri Purra.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2023 vp

16.07 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun hallitus toi budjetin tänne lähetekeskusteluun ensi vuodelle, me toimitimme myös vaikutusarviot ensi vuoden toimista, ja teemme nämä samat vaikutusarviot seuraavien vuosien budjeteille. Toisin kuin oppositio täällä jatkuvasti pelottelee, nämä vaikutusarviot, jotka huomioivat sekä hallituksen tekemät veropäätökset että sosiaaliturvaan liittyvät esitykset, ne tulokset olivat varsin maltillisia. Niiden mukaan noin 85 prosenttia suomalaisista kuuluu kotitalouksiin, joiden käytettävissä olevat tulot eivät muutu tai jopa nousevat. Ainoastaan kolme prosenttia on sellaisia, joiden tulonmenetykset ovat merkittäviä eli yli kymmenen prosenttia. [Välihuutoja] Nämä arviot ovat staattisia, eli ne eivät ota huomioon sitä, että hallitus pyrkii siihen, että nämä ihmiset työllistyvät ja voivat itse vaikuttaa käytettävissä oleviin tuloihinsa. Mielestäni nämä vaikutusarviot ovat hyvin maltillisia ainakin suhteutettuna teidän pelotteluunne. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Kysymyksen käsittely päättyi.